

4. Zatonatska, T., Liashenko, O., Farenjuk, Y., Dluhopolskyi, O., Dmowski, A., Cichorzewska, M. (2022). *The migration influence on the forecasting of health care budget expenditures in the direction of sustainability: case of Ukraine. Sustainability*, 14, 14501.

5. Dluhopolskyi, O., Zatonatska, T., Lvova, I., Klapkiv, Y. (2019). *Regulations for returning labour migrants to Ukraine: international background and national limitations. Comparative Economic Research. Central and Eastern Europe*, 22(3), 45–64.

Сохацька Олена
Бас Назар

Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль

ВІЙНА РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ: КРИПТОВАЛЮТНИЙ ФРОНТ

Сучасний геоекономічний простір – це середовище, що невпинно та швидко розвивається під впливом технологічних інновацій Четвертої промислової революції. Особливо відчутні зміни відбуваються на світових фінансових ринках, де вибухового розвитку набули криптовалюти. Напередодні широкомасштабної агресії росії проти України, національний ринок цифрових активів входив до п'яти найбільших ринків світу. Саме цей факт відіграв ключову роль при організації закупівель зброї та техніки, а також військового спорядження за межами нашої країни у перші дні та місяці кривавої війни.

Більшість військових товарів цивілізованого світу неможливо було швидко купити, оскільки діяли законодавчі акти України та зарубіжних країн, які включали процедури розрахунків та контроль за ними через центральні банки. Волонтери не були спроможні здійснювати закупи великих обсягів такого потрібного тоді зняття, транспорту та зброї.

Так було відкрито своєрідний криптовалютний фронт. До прикладу, в перші дні війни в Україну надійшло у вигляді кріпти понад \$230 млн, майже усі кошти припали на рахунки фондів та волонтерів. В той час як у рф ця сума була 44 рази менша. Варто зазначити, що оперативно почав використовувати криптовалюту і уряд України, зокрема Міністерство цифровізації на ранок 25 лютого 2022 року збрало понад 7 мільйонів доларів у криптовалюті. Було зібрано 59,2 Bitcoin (близько 2,33 млн дол. за курсом на 24 лютого 2022 року), 1 725 Ethereum (близько 4,83 млн дол.) та 675 тис. USDT[1].

Перевагами криптовалюти над традиційними фінансовими засобами є:

- швидкість та оперативність обробки транзакцій;
- уникнення будь-яких посередників за допомогою технологій блокчейну;
- анонімність та конфіденційність. Будь-хто міг перерахувати криптовалюту на військові потреби без зайвих запитань та звинувачень до його/її особи.

Лише наявність цих трьох переваги дають можливість нас зрозуміти чому крипта, фактично, закрила більшість фінансових проблем України у перші тижні повномасштабного вторгнення. Блокчейн став незамінною частиною волонтерства та благодійництва, завдяки йому усі перекази були швидкими та вигідними. Варто зазначити той факт, що заможні люди на самому початку війни переводили усі свої збереження у крипту з карток, адже отримати готівку тоді було, фактично, неможливо.

Показовою є реальна історія української криптовалютної біржі WhiteBIT, котра була змушена покинути свій головний офіс у Харкові, але змогла вберегти свій персонал та розширити сферу впливу на міжнародній арені. На гуманітарні потреби компанія WhiteBIT щотижня передає майже 2 тисячі продуктивних наборів. Основна активність благодійної діяльності біржі зосереджена на прифронтових регіонах, які найсильніше постраждали від російської агресії, серед яких – Харківщина.

Сумарно за період повномасштабного вторгнення WhiteBIT передала на армію та інші потреби українців майже 11 млн доларів. Також WhiteBit надала технічне забезпечення для U24 для збору донатів у крипті за допомогою їхнього криптопроцесінгового софту WhitePay.

На сьогодні криптовалюта продовжує бути невіддільною частиною фінансування Збройних Сил України. Більшість фондів такі як: «Повернись живим», «Благодійний фонд Сергія Притули» та інші, здійснюють 20% усіх своїх придбань у крипті.

Криптовалюта – це майбутнє сучасної України. По завершенню цієї війни, Україна ще інтенсивніше інтегруватиме крипту у свою фінансову та банківську системи.

Перелік використаних джерел:

1. *За першу добу Мінцифри зібрало понад 7 мільйонів доларів у криптовалюті на допомогу армії URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2022/02/27/682899>.*

Сохацька Олена

Чопик Юрій

Західноукраїнський національний університет

м. Тернопіль

ВАРТІСТЬ ВІЙНИ: ЕФЕКТ ТОРНАДО

З моменту початку повномасштабної війни в Україні 24 лютого 2022 року, страждали економіки не лише України чи Росії, але й уся глобальна економіка. Згідно з дослідженням Організації Економічного Співробітництва та Розвитку (ОЕСР), ця війна коштуватиме світу приблизно 2,8 трильйона доларів США до кінця 2023 року [2].